

Irrrən ist amtlich – Beratung kann helfen!

Eine Aktion des Berliner Arbeitslosenzentrums (BALZ) mit Unterstützung der Liga der Wohlfahrtsverbände, der Landesarmutskonferenz Berlin und des Deutschen Gewerkschaftsbunds Berlin-Brandenburg

Jobcenter'e karşı haklarımı nasıl savunurum?

Başvuru ve itirazların Jobcenter tarafından işleme konulması, genellikle uzun zaman almaktadır. Alınan kararlar sıklıkla hatalı olmaktadır. Birçok konu mahkemeler tarafından hala bir çözüme kavuşturulamamıştır. Jobcenter'in her zaman doğru karar verdiği söylenemez. Bu bilgilendirme broşürü aracılığıyla, sizlere Jobcenter'in kararlarına nasıl itiraz edebileceğinize dair bilgiler vermektetiz.

Verilen bir kararı kabul etmiyor musunuz?

İtiraz

Bir aylık bir süre içerisinde Jobcenter'in kararına itiraz edebilirsiniz. Konuya ilişkin ayrıntıları, genellikle kararın sonunda yer alan yasal bilgi kısmında bulabilirsiniz. İtiraz süresi, kararın posta kutunuza ulaştığı gün başlar. Muhtemel bir anlaşmazlık durumuna karşı, üzerinde posta damgası bulunan zarfı kanıt olarak saklayınız.

İtirazın yazılı olarak yapılması gerekmektedir. İtiraz yazısında, itiraz ettiğiniz kararı tam olarak tanımlamanız ve açıklamanız gerekmektedir. Kararda yanlış veya mantıksız bulduğunuz hususları, örneğin yapılan ödemenin sizce çok düşük olduğunu veya yapılan hesaplamayı anlayamadığınızı belirtmeniz yeterlidir.

İtirazınızı yazılı olarak posta yoluyla (tebligatsız taahhütlü mektup) iletiniz veya yazının bir kopyası üzerine basılacak "teslim alındı" kaşesi karşılığında bağlı bulunduğunuz Jobcenter'in giriş kısmına teslim ediniz. İtiraz yazınızın Jobcenter'de kaybolması durumunda, gerçekten itiraz ettiğinizi bu sayede daha sonra da kanıtlayabilirsiniz. Kendi dosyanız için yazının bir fotokopisini çekiniz. Jobcenter'in itirazınıza ilişkin olarak üç ay içerisinde karar vermesi gerekir. Belirtilen süre içerisinde bir karar verilmemesi halinde, sosyal mahkemede eylemsizlik davası açabilirsiniz. Ancak dava açabilmek için, sizden talep edilen bütün belgeleri Jobcenter'e teslim etmiş olmanız gerekmektedir. Edinilen deneyimlere göre, üç aylık süre dolmadan önce Jobcenter'in zamanında karar vermemesi halinde

avukat tutacağınızı ve eylemsizlik davası açacağınızı Jobcenter'e beyan etmeniz, itirazınızın işlem süresini kısaltmaktadır. Konuya ilişkin ayrıntılı bilgileri "Eylemsizlik davası" bölümünde bulabilirsiniz.

İtiraz sürecini gerçekleştirmesi için bir avukat da görevlendirebilirsiniz. Devlet, gerektiğinde bunun için danışmanlık yardımı sunmaktadır. Konuya ilişkin ayrıntılar broşürün devamında yer almaktadır.

İtirazınız başarılı olmadı mı?

Dava

İtirazınızın başarısız veya sadece kısmen başarılı olması halinde, itirazınıza ilişkin olarak verilen karara karşı bir aylık bir süre içerisinde sosyal mahkemede dava açabilirsiniz. İtiraz süresi, itirazınıza ilişkin olarak verilen kararın posta kutunuza ulaştığı gün başlar. Üzerinde posta damgası bulunan zarfı kanıt olarak saklayınız. Konuya ilişkin ayrıntıları, itirazınıza ilişkin olarak verilen kararın sonunda yer alan yasal bilgi kısmından edinebilirsiniz.

Şikayetinizi doğrudan sosyal mahkemenin yasal başvuru biriminde sözlü olarak tutanağa geçirtmeniz izleyebileceğiniz en rahat yoldur. Jobcenter'in kararı ve itirazınıza ilişkin olarak verilen kararın birer fotokopisi ile mümkün olduğunca itiraz yazınızın bir fotokopisini alın. Verilen kararlarda sizce hangi hususların yanlış olduğunun kayıtlara geçmesi konusunda ısrarcı olunuz. Yasal başvuru biriminin çalışanları, şikayet dilekçesini sizin için kaleme alacaklardır.

Şikayet dilekçesini şahsen yazmanız halinde, dilekçede şu hususlar yer almalıdır: Şikayetçi olarak, ihtiyaç sahibi hane halkının ödemelerden yararlanan bütün bireyleri, BG numaranız, şikayet edilen resmi mercinin adı ve adresi, özellikle de itirazınıza ilişkin olarak verilen karar olmak üzere, itirazda bulunulan yazıların tarihi ve sayısı, mahkemeye hitaben kaleme alınan bir dilekçe ("Davalının ... tarihli kararı iptal etmeye ve ... tanımayaya mahkum edilmesini talep ediyorum"). Davaya gerekçe teşkil etmesi bakımından, kararlarda sizce yanlış olan hususları yazılı olarak belirtiniz. Şikayet

dilekçeniz gündelik dilde kaleme alınmış olabilir. Herhangi bir kanun maddesine atıfta bulunmanıza gerek yoktur. Dava dilekçesini sosyal mahkemeye *iki nüsha* halinde göndermelisiniz.

Dava açabilmek için mahkeme masraflarını ödemenize gerek yoktur. Ancak sizi temsil etmesi için bir avukat tutmanız halinde masraf oluşacaktır. Ancak bu amaçla avukat yardımıyla adli yardım talebinde bulunabilirsiniz. Bunu nasıl yapacağınızı broşürün devamında öğrenebilirsiniz.

Süre geçti – ne yapmam gerekir?

İnceleme başvurusu

İtiraz veya davaya ilişkin aylık sürenin geçmesi halinde, karar yasal açıdan geçerlilik kazanmış ve kesinleşmiş olur. Hakkınız olan ödemeleri alamadığınızı veya tam kapsamlı olarak alamadığınızı bu sürenin geçmesinden sonra anlamanız halinde, yasal olarak kesinlik kazanan bir karar da iptal edilebilir. Sizce hatalı olan kararların kontrol edilmesini talep edebilirsiniz.

Bunun için hatalı kararlara yönelik olarak Jobcenter'a inceleme başvurusunda bulunmalısınız. Kararların hangi tarihte alındığı ise önemsizdir, zira hatalı olan bütün kararlar düzeltilmek zorundadır.

Ancak geriye dönük ödemeler sadece inceleme başvurusunda bulunulan cari yıl ve bir önceki takvim yılı için yapılır. Örneğin 2021 Kasım tarihli bir tahsis kararında yer alan barınma masraflarının yanlış olarak hesaplandığı 2019 yılının Haziran ayında tespit edilirse, söz konusu tahsis kararı geçen takvim yılı içerisinde alınmamış olmasına rağmen, kontrol başvurusunda bulunulabilir. Ancak bu durumda 2020 yılının Ocak ayından sonraki dönem için geriye dönük ödeme yapılır. Bundan dolayı, geriye dönük ödeme yapılmasının mümkün olmadığı dönemlerin incelenmesi, genellikle bir anlam ifade etmemektedir.

Jobcenter'in inceleme başvurusuna ilişkin kararını altı ay içerisinde vermemesi halinde, burada da eylemsizlik davası açılabilir (konuya ilişkin ayrıntılar broşürün devamında yer almaktadır). Kararın değiştirilmemesi halinde, kararın posta kutunuza ulaşmasından itibaren bir ay içerisinde karara itiraz edilebilir. İtirazın başarısız olması halinde ise itiraza ilişkin karara karşı dava açılabilir.

Başvuruda bulundunuz ve hiçbir şey olmuyor – peki şimdi ne olacak?

Geçici karar (Acil yargılama)

İşsizlik Parası II (Alg II), yaşamın finanse edilebilmesi için gerekli olan geçim kaynağıdır. Başvurular için altı ve itirazlar için üç aylık azami işlem süreleri çoğu zaman çok fazla uzundur. İşsizlik Parası II alan kişilerin bundan ve Jobcenter'in hatalı kararlarından dolayı sıkıntılı hale düşmeleri nadiren rastlanan bir durum değildir. Böyle bir duruma yönelik olarak, sosyal mahkemede acil yargılama yoluyla geçici karar alınması için başvuruda bulunulabilir.

Başarılı olması istenen bir başvurunun çok yüksek şartları yerine getirmesi gerekir. Her şeyi ayrıntılı bir şekilde izah etmeli ve kanıtlamalı, her ihtimale karşı da yeminli beyanda

bulunmalısınız. Geçici karar davasının avukat yardımıyla yürütülmesi tavsiye edilir. Bunun için adli yardım talebinde bulunabilirsiniz (konuya ilişkin ayrıntılar broşürün devamında yer almaktadır).

Mahkemede genelde kısa bir süre içerisinde geçici bir karara varır. Çoğu zaman karar o şekilde kesinleşir. Ancak buna güvenemeyeceğinizden dolayı, Jobcenter başvuru veya itirazınızı kabul ederek, bir düzeltme kararı almadığı müddetçe, geçici karar alınmasına ilişkin davaya paralel olarak itiraz ve şikayet davanızı sürdürmelisiniz.

Jobcenter'in bir düzeltme kararı alması halinde, bu kararda bütün taleplerinizin yerine getirilip getirilmediğini kontrol ediniz. Getirilmemiş olması halinde itiraz veya şikayet davanızı sürdürmelisiniz.

Altı aydan beri kararı veya üç aydan beri itiraz kararını mı bekliyorsunuz?

Eylemsizlik davası

Jobcenter'in başvurunuzu ilişkin kararını altı ay sonra veya itirazınıza ilişkin kararını üç ay sonra hala vermemiş olması halinde, Sosyal Mahkemede eylemsizlik davası açabilirsiniz.

Dava dilekçenizi yazılı olarak sosyal mahkemeye verebilir veya mahkemenin yasal başvuru biriminde tutanağa geçirebilirsiniz.

Önemli olan, Jobcenter'a hangi tarihte başvurduğunuzu (varsa fotokopisini ekleyiniz) ve hala başvuru veya itirazınıza ilişkin bir cevap almadığınızı belirtmenizdir.

Sosyal mahkemede açacağınız eylemsizlik davası için size masraf oluşmayacaktır. Konuya ilişkin ayrıntıları broşürün üst kısmında yer alan "Dava" bölümünde bulabilirsiniz.

Nereden yardım alabilirsiniz?

Jobcenter'in kararının doğruluğu konusunda şüpheleriniz varsa, bir danışma merkezine başvurabilirsiniz. Bu merkezlerde, Jobcenter'a karşı sahip olduğunuz hak ve yükümlülükler hakkında ücretsiz olarak bilgilendirilecek ve gerektiğinde başvuru veya yazı hazırlamak konusunda destekleneceksiniz. Berlin'deki danışma merkezlerinin adreslerini şu internet sitesinde bulabilirsiniz: www.beratung-kann-helfen.de

Ancak bir avukattan da yardım alabilirsiniz. Bu durumda şu hususlara dikkat etmelisiniz:

- Sosyal hukuk uzmanı bir avukata başvurunuz. Uzman avukatları "Sarı Sayfalarda" (www.gelbeseiten.de) veya Berlin Avukatlar Odasında (www.rak-berlin.de) bulabilirsiniz.
- İtiraz davasına bakacak olan avukatın danışmanlık ve temsil masrafları, başta mal varlığınız olmak üzere muhtaçlık durumunuzun kontrol edilmesinden sonra, gerektiğinde devlet tarafından karşılanır. Böyle bir durumda danışmanlık yardımıyla yararlanabilirsiniz (konuya ilişkin ayrıntılar broşürün devamında yer almaktadır). Mahkemede avukatlık masraflarına yönelik olarak adli yardım uygulaması vardır (konuya ilişkin ayrıntılar broşürün devamında yer almaktadır).

- Hukuki bir davadan doğacak mali kayıplara karşı sigortanızın bulunması veya bir sendika üyesi olmanız halinde, sosyal hukuk davalarındaki mahkeme dışı faaliyetlere yönelik avukat masraflarının karşılanıp karşılanmadığını öğrenmelisiniz (genelde sadece sosyal mahkeme hukuk sigortası olması halinde karşılanır, bazen itiraz davası da kapsam dahilindedir).
- Şayet bir avukat Jobcenter'in hemen önünde kendi reklamını yapıyor, buna karşı şüpheli olun. Danışmanlık yardımı için ödenen 15 Avro'luk katkı payı ilgili avukatın özel bir kampanyası olmayıp, bütün avukatlar için geçerlidir.

Danışmanlık yardımından nasıl faydalanırsınız?

(Avukatların vereceği danışma hizmeti ve mahkeme dışı temsil faaliyetleri için)

Bir avukatın yardımına ihtiyaç duymanız halinde, ikamet adresiniz dolayısıyla bağlı bulunduğunuz Asliye mahkemesinin yasal başvuru birimine başvurarak danışmanlık yardımı için bir uygunluk belgesi talep edebilirsiniz. Oraya "hak arayan kişinin ekonomik ve kişisel durumuna ilişkin bir beyannameyle birlikte, danışmanlık yardımının onaylanmasına yönelik dilekçeyi (Antrag auf Bewilligung von Beratungshilfe)" teslim etmelisiniz.

Ayrıca diğer gerekli belgeler de ibraz edilmelidir. Bunlar genelde:

- Jobcenter'in, itiraz etmek istediğiniz kararı veya itiraz kararı
- Güncel İşsizlik Parası II (Alg II) belgesi
- Kira sözleşmesi, güncel işletme giderleri hesabı, sigorta belgeleri
- Gelirinize ilişkin belgeler
- Mal varlığınıza ilişkin belgeler
- Borçlarınıza ilişkin belgeler
- Son üç aya ilişkin banka hesabı dökümlerinin tamamı

Uygunluk belgesini avukatla görüşmeye başlarken ibraz etmeniz gerektiğinden dolayı, söz konusu belgenin mahkeme tarafından hemen tanzim edilmesi gerekmektedir. Danışmanlık yardımının onaylanması halinde, avukata sadece 15 Avro tutarından bir katkı payı ödemelisiniz. Yukarıda sayılan belgeleri avukata da götürünüz.

Mahkemeler bazen danışmanlık yardımını geçersiz gerekçeler öne sürerek reddetmekte veya sosyal danışmanlık merkezlerinin ücretsiz hizmetlerine işaret etmektedirler. Jobcenter ile olan sorununuzu neden tek başınıza çözemeyeceğinizi ve sizin durumunuzda neden bir hukukçunun danışmanlığına gerek olduğunu açıklayınız. Bu yöntemle bir ilerleme kaydedememeniz halinde, danışmanlık yardımının reddedildiğine dair yazılı bir belge talep ediniz. Aynı zamanda ilgili memura hemen bir ihtar yazısı tanzim ettiriniz. Avukat yardımına neden ihtiyaç duyduğunuz ve kendinize neden yardım edemediğinizi buraya kaydettiriniz. İhtar yazısının bir fotokopisini alınız.

Adli yardımdan nasıl yararlanırsınız?

(Avukatların mahkemedeki temsil masrafları için)

Davanız veya geçici karar alınmasına yönelik başvurunuz için sosyal mahkemede adli yardım ve belirli bir avukatın tahsis edilmesi talebinde bulunabilirsiniz (Avukatın adını ve adresini belirtiniz). Çoğu zaman vekil tayin etmek istediğiniz avukat da bu işlemleri sizin için yapar.

Adli yardım sadece, mahkemenin değerlendirmesine göre açacağınız davanın kazanılma ihtimalinin yeterince yüksek olması ve ne hukuki bir davadan doğacak mali kayıplara karşı sigortanızın, ne de örneğin sendikanız gibi başka bir makamın masrafları karşılamadığı ve sizin de masrafları karşılayamadığınız durumlarda verilir. Kişisel ve ekonomik şartlarınızı beyan etmelisiniz. İşsizlik Parası II alma hakkı mevcut olsa da, adli yardımdan yararlanma koşullarının mevcut olup olmadığı kontrol edilir. Gelir durumunun ne şekilde kontrol edileceğini Berlin adliyesinin "Adli yardım ("Prozesskostenhilfe") broşüründen öğrenebilirsiniz. Lütfen ayrıca şu hususu dikkate alınız: Adli yardım için, İşsizlik Parası II için olanlar değil, sosyal yardımlar çerçevesinde dikkate alınan (daha düşük) mal varlığı muafiyet düzeyleri esas alınır. Mahkemenin adli yardım başvurusunu onaylaması halinde, ya avukat masraflarının tamamı karşılanır, ya da taksitle ödeme imkânı tanınır.

Yaşam şartlarınızda önemli iyileşme veya kötüleşme meydana gelmesi durumunda, mahkemenin sonradan dört yıllık bir sürenin sonuna kadar geri ödemelere ilişkin kararını değiştirmesi öngörülmektedir. Ayrıca, davanın sona ermesinden itibaren dört yıllık bir süre boyunca ekonomik durumunuzda meydana gelen önemli iyileşmeleri veya yazışma adresinizde meydana gelen bir değişikliği mahkemeye bildirmekle yükümlüsünüz. Sürekli gelirlerde, bir kereye mahsus olmayan ve aylık 100 €'yu (brüt) aşan iyileşmeler bildirilmek zorundadır. Beyan ve kabul edilen giderlerin (ikamet masrafları, geçim masrafları, ödeme yükümlülükleri veya özel giderler) azalması ya da bütünüyle ortadan kalkması durumunda, bu hafiflemenin bir kereye mahsus olmaması ve aylık 100 €'yu aşması halinde, yine bu durumu da kendiliğinden bildirme zorunluluğunuz bulunmaktadır.

Adli yardım talebinizin reddedilmesi halinde, yine de bir avukat tutabilir ve oluşan masrafları belki de taksitler halinde ödeyebilirsiniz. Bu konuyu avukatınızla görüşünüz. Davayı kazanmanız halinde avukat masrafları prensip olarak Jobcenter tarafından karşılanmalıdır.

Berlin Sosyal Mahkemesinin Yasal Başvuru Birimi:

Invalidenstr. 52, 10557 Berlin (Hauptbahnhof yakınında),
Zeminkat, Oda 11

Çalışma saatleri: Pt.–Cu 9–13

Telefon: (0 30) 9 02 27 – 12 90

Faks: (0 30) 39 74 86 30

Resmi mercilerle ilişkiler

Stiftung Warentest'in önerileri

- **Belgeler.** Resmi merci açıkça farklı bir uygulama talebinde bulunmazsa, orijinal belgelerinizin kaybolmaması için fotokopilerini veriniz. Orijinal belgeyi teslim etmek zorundaysanız mutlaka bir fotokopisini alınız ve bunu mümkün mertebe onaylatınız.
- **Danışmanlık.** Resmi merci, size danışma hizmeti vermekle ve sizi bütün makul imkanlar hakkında bilgilendirmekle yükümlüdür. Resmi mercinin bunu ihmal etmesi halinde, buradan kaynaklanacak zararlarınızı telafi etmek durumundadır. Örneğin bilgi eksikliğinden dolayı zamanında ödeme başvurusunda bulunamayarak, bu başvuruyu daha sonra telafi ettiyseniz, resmi merci geriye dönük olarak da ödeme yapmak zorundadır.
- **Sosyal ortam.** Siz resmi merci çalışanlarına karşı nazik davrandığınız zaman, resmi merci çalışanlarının da size karşı nazik davranacağını unutmayınız. Nesnel ve yapıcı bir ortam oluşması için çabalayınız.
- **İnceleme.** Resmi mercilerin hiçbir kararını itiraz etmeden kabul etmek zorunda değilsiniz. Resmi mercilerin her kararına itiraz edebilir ve bu şekilde durumun ve hukuki şartların kontrol edilmesini sağlayabilirsiniz. İtirazınızın da sonuçsuz kalması halinde, sosyal mahkemede dava açabilirsiniz. İtiraz etmek ve dava açmak sizin için ücretsizdir. Mutlaka bir avukata ihtiyaç duyduğunuz da söylenemez. Resmi merciler ve mahkemeler, hukuki bakımından doğru bir şekilde ifade edilmemiş olsalar bile, tereddütlerinizi kayda almakla yükümlüdür.
- **Acil yargılama başvuruları.** Başvuruların, itiraz ve/veya şikayet davalarının çok fazla uzaması ve geçimini sağlaması ve kiranızı ödemek için (artık) paranızın kalmaması halinde, geçici karar verilmesi için sosyal mahkemeye başvuruda bulunabilirsiniz. Geçici karar başvurusu, ilgili bildirim henüz elinize geçmemiş olması halinde de geçerlidir. Mahkemeye acil yargılama başvurusunda bulunmadan önce, resmi merciye bir ihtarname göndererek, söz konusu bildirim iki-üç hafta içerisinde elinize geçmemesi halinde dava açacağınızı belirtiniz.
- **Dava süresi.** Acil yargılama başvurularına ilişkin kararların da zaman alabileceğini dikkate alınız. Birçok sosyal mahkeme, İşsizlik Parası II konusunda yaşanan anlaşmazlıklardan dolayı iş yüklerinin aşırı derecede arttığını ifade etmektedir.

- **Şikayetin ifade edilmesi.** Hukuki duruma ilişkin açıklamalar yapmak ve kanun maddelerine atıfta bulunmak zorunda değilsiniz. Tam olarak ne söylemek istediğinizi ve resmi mercinin verdiği kararda neleri yanlış bulduğunuzu olabildiğince özetleyici ve açık bir ifadeyle dile getiriniz.
- **Protokol.** İtirazınız ve şikayetiniz için yazılı başvuruda bulunmak zorunda değilsiniz. Her iki hususu da tutanağa geçirebilirsiniz. Bu bağlamda özellikle de ilgili memurun itirazınızı gerçekten tutanağa geçirmesine ve sadece sözlü bir şikayet olarak değerlendirmemesine dikkat ediniz.
- **Hukuki durum.** Resmi mercilerin ve mahkemelerin hak ve hukuka bağlı olduklarını unutmayınız. Sadece yasalarda öngörülmesi halinde belirli hizmetlere ilişkin hak talebinde bulunabilirsiniz. İşsizlik Parası II konusunda çok sayıda husus henüz açıklığa kavuşturulamamıştır. İtiraz ve şikayet davalarının ne şekilde sonuçlanacağını kesin olarak öngörmek mümkün değildir.
- **Dolandırıcılık.** Resmi mercilerle ve sosyal mahkemeye ilişkin ilişkilerinizde gerçeklerden kesinlikle şaşmayınız. Yanlış beyanlarda bulunmanız ve bunun sonucunda hakkınız olmayan hizmetlerden yararlanmanız halinde, hakkınızda ceza davası açılabilir. Bunun ötesinde resmi merci, haksız yere elde ettiğiniz hizmetlerin iadesini talep edecektir.

Konuya ilişkin ayrıntılı bilgileri şu internet adresinden temin edebilirsiniz:

www.beratung-kann-helfen.de

İletişim (Danışmanlık hizmeti verilmemektedir):

Berliner Arbeitslosenzentrum
evangelischer Kirchenkreise e. V. (BALZ)
Geschäftsstelle - Frank Steger
Kirchstraße 4, 14163 Berlin
Tel. (0 30) 2 00 09 40 15
www.berliner-arbeitslosenzentrum.de

Das Projekt „Unabhängige Erwerbslosenberatung wird gefördert aus Mitteln der Senatsverwaltung für Integration, Arbeit und Soziales.

Senatsverwaltung
für Integration, Arbeit
und Soziales

BERLIN

